

جزوه

راہنمائی گلستان

تألیف

ایادی امرالله جانب علی کهر فروتن

مُوْسَسَةٌ ملِّيٌّ مطبوعات امری
بِرْعَان١٢٩

جزوه

راهنماي تكليع

مطالب عمومی راجع به تبلیغ

اول - تبلیغ یعنی چه ؟

کلمه "تبلیغ" که در آثار بهائی زیاد دیده میشود مخفف جمله "تبلیغ امرالله" است که بفارسی میتوان آن را رساندن پیام الهی بمردمان تعبیر نمود.

نشر نفحات الله و ابلاغ کلمة الله نیز بهمین معنی در معارف امری استعمال میشود. مثلا وقتی میگویند فلان تبلیغ شد مقصود آن است که پیام حق و امر الهی با ورسید وایمان آورد. بدین ترتیب هرگز کلمة الله را بمردم میرساند و پیام ملکوت را بنفس ابلاغ میکند بلکن امرالله است و ناشر نفحات الله.

(۳)

نکته‌ای که باید مورد توجه قرار گیرد
این است که در جامعهٔ بها ائم طبقه و صنف
مخصوصی که تبلیغ امرالله به آنان اختصاص
راسته باشد و دیگران از آن معاف و معذور
باشند وجود ندارند و حضرت بهاءالله
همهٔ اهل بها را مأمور به تبلیغ فرموده‌اند
و وظیفهٔ وجود این و فریضهٔ روحانی هر مؤمن
مخلصی رساندن پیام‌الله میفرمایند .

حضرت بهاءالله میفرمایند :

”امر تبلیغ مخصوص کل از سماه مشیت نازل
یعنی کل بآن مأمورند“ :

ونیز میفرمایند :

”طوبی از برای نفسی که نفسی را بشریعه
با قیه کشاند و بحیات ابدیه دلالت نماید
هذا من اعظم الاعمال عند ربِّ الم Mizan al-Mutmal“

(٤)

حضرت عهدالبها، میفرمایند :

” هرنفسی که ثابت بر عهداست و لوبظا هر خواندن ابجد نداند باید در فکر اعلاء کلمة الله و تبلیغ باشند ” .

ونیز میفرمایند :

” تکلیف هرنفسی از احبابی الهی آنست که شب و روز آرام نگیرد و نفسی بر نیارد جز بفکر نشر نفحات الله ” .

حضرت ولی امر الله میفرمایند :

” الیوم تبلیغ بشرائط مدونه در السواح فرضه هرنفسی است که خدمت بعتبه علیما را طالب و آمل باشد ” .

دوم - تبلیغ با اعمال

شخص مبلغ یعنی کسی که در صدر تبلیغ

(۵)

دیگران است باید در هدایت نفوذ نامسر
حضرت بهاء اللہ بقول تنها اکتفانکند و آنچه
را از احکام و تعالیم بهائی بصیرتی یعنی
کسیکه تازه بتحقیق در امر حضرت بهاء اللہ
ابتدا کرده القا میکند باید خود نیز بآن
عامل باشد والا کلامش مؤثر نخواهد بود.

حضرت بهاء اللہ میفرمایند :

”اعمال حسنہ و اخلاق روحانیہ بنفسہ
مبلغ امسرند“.

”اگر مدعیان محبت الیوم با آنچه در السواح
از قلم اعلی نازل شده تمسک نمایند و عمل کنند
عنقریب انوار آثار الهی بر کل تجلی نماید“.

حضرت عبدالبهاء میفرمایند :

”ایمان و ایقان مانند شجر بستان است
و افعال و اعمال مدد و حمۀ در کتاب بمتابهٔ ثمر

(٦)

سراج را نور ساطع لازم و نجوم را شماع لامع
واجب " .

حضرت ولی امرالله میفرمایند :
”باید اعمال مدد و مثبت بیان در تبلیغ
گردد ” .

سوم - چرا باید تبلیغ کنیم ؟

ما که بهائی هستیم بخوبی میدانیم که نوع
انسان در هر زمان محتاج پروریت روحانی
والشهیست و پیغمبران مریم و معلم آسمانی هستند
که بدون تعلیمات آن نفوس مبارکه مردم راحت
و آسایش حقيقی ندارند و آرامش و سکون واقعی
نیابند و در صلح و صفا زندگی نکنند . در عصر ما
حضرت بهاء الله فرستاده خداوند علی اعلی
هستند و تعالیم ایشان یگانه و سیله تولید

(۲)

محبت در قلبها و مروج آشتنی و وفا و رافع
و رافع بغض و کینه و جنگ و جدال از دنیاست.
شاهد و دلیل اجتماع جمیع کثیری از بیرون
ادیان و مذاهب مختلفه و اقوام و ملل متعدده
از هر رنگ و نژاد در خیمه بیگانگی و سراپرده
برادری و برابری است که اگل بر اثر ایمان پیحضرت
نبهاء الله مانند افراد یک خانواره بیکدیگر
پیوسته و عداوت و بیگانگی گذشته را بالمره
از یار برده اند. پس اهل بها که طالب
سمارت عالمیانند باید این پیام شفابخش
الله را بجمعی افراد بشر از شرقی و غربی
وسفید و سیاه و زرد و سرخ ابلاغ نمایند
تا آنان را از افکار بیهوده و عقائد نکوهیده
که جز خونریزی و ویرانی ثمری دیگرند اشته
وندارد بنیروی اسم اعظم خداوند مالک امم

(۸)

نجات بخشند و چراغ هدایت را در قلوبشان
روشن سازند .

چهارم - تائید الٰہی موکول بر تبلیغ است

حضرت عبدالبهاء میفرمایند :

”بساط تبلیغ باید در جمیع احیان مسدود
زیرا تائید الٰہی موکول بر آن اگر نفی بجان
و دل در نهایت همت کمر بر تبلیغ امرالله
نبندد البته از تائید ملکوت ابھی محروم
ماند ..... ”

این نکته واقعاً دقیق و مهم است زیرا
از بیان مبارک حضرت عبدالبهاء بالصراحة
مستفاد میشود که هر کس به تبلیغ امرالله قیام
نماید و داروی شفابخش ملکوتی را بنفوس در ماند
و بیمار نرساند ” البته از تائید ملکوت ابھی

(۹)

محروم ماند" .

محرومیت از تائیدالهی مراد فیا مارگ
روحانیست و در مثل بدان ماند که قبوه برق
بچراغ نرسد و خانه در تاریکی فرو رود و یا
نور آفتاب بر زمین نتابد و حیات یعنی الكلمه
مبدل به ممات شود . همه میدانند که دستگاه
گیرند رادیو وقتی مرتب باشد باسانی امواج
مغناطیسی را از فضا گرفته با امواج صوتی تبدیل
مینماید و شنوندگان بالنتیجه از نفحات دلکش
واصوات فرحبخش بهره مند میشوند . ولکن اگر
اندک خللی در آن رخ دهد و فی المثل سیمی
بسوزد و یا جویان برق قطع گردد فی العین
آنهمه نفهمه و آواز از میان میروند و با آنکه موج
در اوج است ولی گوش ما از درک آن عاجز
ومحروم . بهمین نحو تائیدات ملکوت ابهی

(۱۰)

وفیوضات عالم بالا مارا از هرسوا حاطه کرده
و بهترین وسیله اخذ و جذب آن سعی و کوشش
ما در تبلیغ دیگران و هدایت مردمان است .

پنجم - معنی حکمت در تبلیغ

در بیانات مبارکه راجع با مرتبه تبلیغ ذکر
”حکمت“ زیاد بیان آمده و مگر تأکید شده
که تبلیغ باید توأم با حکمت باشد و شخص مبلغ
باید از روی کمال حکمت پیام الهی را بنفوس
طالبه برساند این است که حضرت عبدالبهاء
برای رفع هرگونه سوء تفهّم درین زمینه
معنی حکمت را روشن فرموده اند قوله الا حلی
”حکمت این است که بمدارای الله
ومحبّت و مهربانی و صبر و بردازی و اخلاق
رحمانی و افعال ربانی تبلیغ نماید نه اینکه

(۱۱)

به صمت و سکوت پردازد و بگلی فراموش نماید.
حضرت ولی امرالله درین باره چنین صیغه‌طاپیند:
از جمله شرائط منزله..... مراعات
حکمت است و ملاحظهٔ مقتضیات زمان و مکان
شخص مبلغ اولاً استعداد طالب و نوایای
قلبیه و شرب و محیطش را بدقت ملاحظه
نموده آغاز صحبت نماید.....

حضرت بهاء الله در الواح مبارکه احبابی الهی
را به طبییان معنوی تشبیه فرموده اند و حکیم
در قدیم باطبا نیز اطلاق میشه همانطور که
طبیب ابتدا مریض را معاينه و مرض را تشخیص
میدهد و سپس دوا میدهد شخص مبلغ هم
باید اول از عقیده و افکار و شرب و مرام
مهتدی آگاه گشته و بعد القاء کلمه
نماید.

(۱۲)

ششم - تبلیغ درادیان سابقه

تعام پیمبران و کلیه مظاہر الہیہ پیروان
خویش را بجه تبلیغ مردمان امر فرموده واین
وظیفه را ازمه‌مترين وظائف روحانی آنان
دانسته‌اند . حضرت بودا که یکی از انبیاء
عظیم الشأن هستند و تقریبا در شصدهزار
قبل از میلاد مسیح نفوس را هدایت و پیبرا
راست دلالت فرموده‌اند والحال نزدیک
به هفتصد ملیون نفر در هند وستان و چین و ژاپن
وسیلان و بت و مانند آن خود را بودائی میدانند
تعلیمات اخلاقی و اصول دینی خود را فقط با
تبلیغ و نصیحت و قیام نفوس مؤمنه با رشاردن اسم
 منتشر ساخته‌اند .

در کتب تاریخیه حکایتی وارد شده که پیغمبر
خواند نیست :

(۱۳)

وقتی حضرت بودا یکی از شاگردان مقرّب
خود را برای تبلیغ تعالیم جدید بسفر میفرستاده
میان ایشان گفتگوی ذیل بعمل آمد هاست :
بودا - نفوسي که تو مأمور هدایت آنانسی
بسیار ظالم و خونخوارند اگر ترا دشنام رکنند
چه خواهی کرد ؟ .

شاگرد - درین صورت با خودم خواهم اندیشید
که اینها بسیار مرد مان خوب و حلیم هستند که
 فقط بد شنام اکتفا کرده و هرآن چیز ننند .
بودا - اگر ترا بزنند چه خواهی گفت ؟
شاگرد - در آن وقت خواهم گفت که چون هر آبا
شمشیر مجرح نکرد ه اند بسیار مرد مان نیک شخصی
هستند .

بودا - اگر ترا با شمشیر مجرح کند چه خواهی
کرد ؟ .

(۱۴)

شاگرد — خواهم گفت که چون مرانکشته اند
اشخاص مهریانی هستند .

بودا — اگر خواهند ترابکشند چه فکر خواهی
کرد ؟

شاگرد — با خود خواهم اند پیشید که باید ازینان
تشگرنمود زیرا مرا از زندگی مادی خلاص
کرده بحیات ابدی رسانده اند .

آنوقت بودا از شاگردش اظهار رضامندی کامل
فرمود و او را بسفرتبلیغی فرستاده است .

حضرت مسیح نیز حواریون و شاگردان
خویش را بکمال تأکید مأمور تبلیغ فرموده است و
آنان نیز برادر دستور آنحضرت در اقطار جهان
پراکنده شده و امراللهی را بمردمان رسانده اند
واکنون قرب چهارصد ملیون نفر مسیحی هستند
و در تمام عالم موجودند .

(۱۵)

آیات ذیل از باب دهم انجیل متشی که یکی
از انجیل های چهارگانه است انتخاب شده
که در آن حضرت عیسی بصریح بیان پیروان
خویش را به تبلیغ مأمور فرموده اند :

"نزر گوسفندان گم شده اسرائیل بروید
و چون میروید موعظه کرد ه بگوئید که ملکوت
آسمان نزدیک است ..... و در هر شهری یا
قریه ای که داخل شوید بپرسید که در آنجا که
لیاقت دارد پس در آنجا بمانید تا بیرون روید
و چون بخانه ای در آئید بر آن سلام نمائید
پس اگر خانه لا یق باشد سلام شما بر آن واقع
خواهد شد و اگر نلا یق بود سلام شما بشما
خواهد پرگشت و هر که شما را قبول نکند یا بسخن
شما گوش ند هداز آنخانه یا شهر بیرون شد
خاک پایه های خود را برافشارید ..... من شما را

مانند گوسفندان در میان گرگان میفرستم پس مثل
 مارها هوشیار و چون کبوتران ساره باشد اما
 از مردم بمرحد رباشید زیرا که شمارا بمجلسهای
 تسلیم خواهند کرد و در کنائس خود شمارا تازیانه
 خواهند زد ..... اما چون شمارا تسلیم کنند
 اند پشه مکنید که چگونه یا چه بگوئید زیرا در
 همان ساعت بشطاعطا خواهد شد که چه باید گفت ..
 بجهت اسم من جمیع مردم از شطان فرت خواهند
 کرد لکن هر که تا آخر صبر کند نجات یابد
 و وقتی که در پیک شهر بر شما جفا کنند بدیگری
 فرار کنید ..... پس هر که مرا پیش مردم اقرار کند
 من نیز در حضور پدر خود که در آسمانهاست اورا
 اقرار خواهم کرد اما هر که مرا پیش مردم انگار
 نماید من هم در حضور پدر خود که در آسمانهاست
 اورا انگار خواهم نمود .... هر که جان خود را

(۱۷)

بخاراطمن هلاک کرد آن را خواهد دریافت .
و در انجیل متنی فصل بیست و هشتم آیه ۱۹
چنین مرقوم : " رفته همه امتهارا شاگرد
سازید وایشان را با اسم اب و این و روح الله
تعمید دهید " .

در قرآن کریم دستورهای صریح برای تبلیغ
نازл شده که بسیار آموزنده است منجمله
در سوره مبارکه " النّحل " که شانزد همین سوره
قرآنی است آیه یکصد و پیست و شش چنین
میفرمایند :

" ادع الى سبیل رَبِّک بالحكمة والمعاظة
الحسنة و جاد لہم بالّتی هی احسن " .

مضمون بیان مبارک بفارسی چنین است :
" مردم را براه خدا بحکمت و نصیحت نیک
دعوت نمای و با آنان بجانچه که بهتر است

(۱۸)

مذاکره و مباحثه کن ”.

بیهیمن طریق جمیع مظاہر مقدسه پیروان خوبیش را به تبلیغ مردمان امروزه و آن رایگانه و سلیمانیه اهی این اثاث براه راست شمرده اند .

هفتم - لزوم مطالعه آثار امری

تلاوت آیات الهی و مطالعه آثار امری برای تبلیغ تعالیّالیم بهائی بنفوس مستعد طالب
بسیار لازم بلکه واجب است زیرا :

اولاً - دعا و مناجات و زیارت الواح مبارکه روح سلطنه و قلب را نورانی میکند و جان و روان انسان رانیرو و توانائی عنایت میفرماید و بدون توجهه بساحت قدس الهی و رجای تائیه و توفیق از حضرت نامتناهی موفقیت در هیچ امری علی الخصوص ابلاغ پیام یزدانی

(۱۹)

مختص و محال بود و خواهد بود .

حضرت عبدالبهاء راجع بدعا چنین میفرمایند :

" دعا واسطه ارتباط میانه حق و خلق است
و سبب توجّه و تعلق قلب .... بند ه باید
بد رگاه احادیث تصرّع و ابتها نماید و نساز
ونیاز آرد " .

ثانیا - تلاوت آیات الهی و مطالعه آثار
امری معلومات شخص بهائی را در مسائل روحانی
غنى میسازد و دائره اطلاعات دینی را وسعت
میبخشد و انسان را برای فهم مطالب عالیه
مهیا و آماده میکند و میزان و مقیاس صحیح
برای سنجش افکار مختلفه بدست میدهد
این است که در آن الكتاب دوربینهایی یعنی
كتاب مستطاب اقدس امرا کید بتلاوت آیات الله
نازل شده بقوله تعالی :

(۲۰)

”اطلوا آیات‌الله فی کل صبّاح و مسّاء“
آیات‌الله را هر صبح و شام تلاوت نماییم.
حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند :

”هر روز صبح فرض و واجب است السواح و
مناجات خوانده شود آیات‌غذای روح است
روح قوی می‌شود و بدون آن از کار می‌افتد“ .
حضرت ولی امر‌الله می‌فرمایند :

”باید اوقات مخصوصه تذکر و تتبّه و دعا
و مناجات را فراموش ننمود چه که بدون فضل و
عنایت‌الله موقیت و ترقی و پیشرفت در امور
مشکل بدل ممتنع و محال“ .

ثالثاً - مطالعه آثار امری و کتب استدلالی
شخص را مسلح بسلاح دلیل و برها نمینماید و
کار مذاکره و محاوره با مبتدیان را آسان نمی‌کند.
رابعاً - حضرت ولی امر‌الله برای ابلاغ

(۲۱)

کلمة الله بدیگران رعایت "شرائط مدونه" در
الواح" را تأکید و توصیه فرموده اند و تا انسان
آثار مبارکه را زیارت ننماید والواح الهیّه را
تلاؤت نکند برشراحتی که در آن آثار مقدسه
راجع با مرتبیغ تدوین یافته مطلع نخواهد گردید
میفرمایند "اليوم تبلیغ بشرائط مدونه در الواح
اول فرضه هرنفسی است که خدمت بمعتبه علیها
را طالب و آمل باشد" .

خامسا - شخص بهائقی که در میدان تبلیغ
قدم میگذارد حتی الا مکان باید علوم و معارف
راچ بین مردم را تا آنجا که برای اقناع نفوس و
اثبات حقانیت امرالله لازم است تحصیل نماید
و این منظور بدون مطالعه آثار پیزدگان امر و کتب
مفیده علمیه حاصل نتواند گشت .

حضرت ولی امرالله میفرمایند :

(۲۲)

تحصیل علوم و فنون و معارف و اکتساب معلوماً
 هرچند از لوازم ضروریه محسوب نه ولی از تأثیر
 کلی و اهمیت عظیم خارج نیست " ،

تبليغ

هشتم - پیشواغت امراللهی در اقطار عالم بوسیله

همه میدانیم که حضرت نقطه اولی رب اعلی
 در شب پنجم جمادی الا ولی سنه یکهزار و
 دویست و شصت هجری قمری موافق بـ
 بیست و دوم ماه می سنه یکهزار و هشتصد و چهل
 و چهار میلادی امراللهی را بجناب ملا حسین
 بشرف اظهار و ابلاغ فرمودند وایشان دریا یـ
 آن لیله مبارکه بشرف ایمان فائز و پرتبه رفیعـه
 اول من آمن یعنی نخستین نفس مؤمن بـ
 آل محمد ارتقاء جستند و بلقب باب الباب
 ملقب گشتند و در آن حین در تمام روی زمین

(۲۳)

فقط یک نفس پیرو این آئین نازنین بود ویس
ولکن بعد ها جناب ملا حسین نفوس دیگری
را بظل کلمه الله آوردند و برآه راست هدایت
کردند تا آنکه روز بروز بلکه ساعت بساعت
عدد مقلین رو بفزونی نهاد بقسمی که سبب
وحشت و دهشت زمامداران امور گشت و فریاد
وفغان روئا دین و علما و روحانیّین بلند شد
و پیشوا یان قوم در مساجد و منابر مردم را بقتل
و غارت آن مظلومان تشویق کردند و این عمل را
سعادت دنیا و آخرت خواندند و برآثرا یعن
تحریکات و تلقینات عوام النّاس زمین را بخون
صد هانفراز مؤمنین بشریعت حضرت
رب العالمین رنگین ساختند و هزاران خانه
و کاشانه را ویران و با خاک یکسان کردند
و بناله کورکان بیگناه و آه و اینین زنان بی پناه

(۲۴)

که قلب هر انسان شریفی را میگداخت کوچکترین توجهی نداشتند . با وصف این حال چون دوستان حضرت ذوالجلال شب و روز بتبلیغ اشتغال داشتند و آنی از اجرای این فرضه وجود آنیّه غافل نمودند این جور وستم و درندگی و خونخواری دشمنان اسم اعظم امر الهی را از نفوذ و غلبه بازنداشت و پیوسته بروزگاه داعر امر الله و جمعیت احبابه صیانت از ایران بعراق عرب سرایت کرد و در زمان صعود حضرت بهاء الله بیست و نه مملکت نظلل کلمة الله آمد و پس از عروج روح مقدّس حضرت عبدالبهاء بجهان بالا سی و نه کشور بنور امر الهی منور شد و بعد از صعود حضرت مولی الوری بر اثر مساعی شبانه روزی و فداکاری

وجانبازی احباب الهی در شرق و غرب دنیا
 بهائی که در ظلّ ظلیل مولای جلیل حضرت
 ولی امرالله به تبلیغ امرالله و ابلاغ کلمه الله
 وا جرای نقشہ رساله مولای توانا مألف بودند
 و پس از غروب قمر ولایت و عروج روح اقدس ولی
 عزیز امرالله بملکوت ابهی که حضرات ایادی
 امرالله علیهم بجهاء الله درستان راستان
 را بتبليغ امرالله تشويق و دلالت مینمودند و بعد
 از استقرار دیوان عدل اعظم الهی در دامنه
 جبل کرمل در سال ۱۹۶۳ میلادی که آن مقام
 ملهم نقشہ نه ساله را تدوین و پی درستی
 پیروان آئین ربانی را با ابلاغ پیام آسمانی
 بنفومن بشری ترغیب و تحریض فرموده و میفرما پیند
 تا اول رضوان سال ۱۹۷۱ میلادی یکصد و سی
 و پنج کشور مستقل و یکصد و هشتاد و دو جزیره و

(۲۶)

امیرنشین بظل آئین نازنین آمد و در چهل و شش
هزار و سیصد وسی و چهار مرگز تحت سرپرستی
واشراف ده هزار و سیصد و شصت محفل محلی
ویکصد ویک محفل ملی هزاران هزار بهائی
با جرای امر مهم تبلیغ مشغول بود و هستند
و این ارقام آن به آن عوض میشود و زیاد تر
میگردد . این است که حضرت عبدالبهاء
راجع با همیت و عظمت امر تبلیغ چنین میفرمایند :
” این اثر . . . از هادری اول تتابع
هو ترادف و تسلسل در مؤمنین دیگر کند عاقبت
یک نفس مقدس سبب احیاء صد هزار نفوس
شود ” .

*****

* *****